

mus, quatenus tam prædictum Archipresbyterum, quam alios per tuam Diocesim constitutos, quos hujus iniquitatis reos esse perceperis, commoneas diligentius atque compellas, ut penitus de cætero ab hac malignitate desistant. Quod si in ea obstinata mente permanere præsumserint, tu eos concessa tibi auctoritate coerceas.

Data apud Montempessulanum, xvi Kalend. Junii.

LXXIV.

Privilegium pro monasterio S. Stephani Nivernensis.

(Ap. Montempessulanum, Maii 22.)

[BULLAR. Cluniac., 69.]

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis BERNARDO priori Sancti Stephani Nivernensis ejusque fratribus tam præsentibus quam futuris regularem vitam professis, in perpetuum.

Religiosis desideriis dignum est facilem præbere assensum, ut fidelis devotio celerem sortiatur effectum. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, et monasterium Sancti Stephani Nivernensis in quo divino mancipati estis servitio sub beati Petri, et nostra protectione suscipimus et præsentis scripti privilegio communimus, statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona idem monasterium in præsentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis: burgum ipsum Sancti Stephani cum hominibus ibi hospitatis, omnibusque redditibus et consuetudinibus ejusdem burgi, sicut Willelmus quondam Nivernensis comes instructu et assensu Hugonis, quondam Nivernensis episcopi eidem monasterio et fratribus Cluniacensibus liberum et immunem, ab omni exactione et consuetudine sua suorumque hæredum et hominum quemadmodum in scripto donationis et concessionis utriusque continetur, noscitur contulisse.

Homines quoque ejusdem burgi liberam habeant facultatem utendi omnibus opportunitatibus suis in terra comitis Nivernensis tam in aquis quam in pascuis, silvis, mercatis, nundinis, viis et semitis, sicut cæteri ejusdem comitis homines tam in civitate quam extra quemadmodum a jam dicto Willelmo comite Nivernensi statutum atque sancitum est, cursum quoque et usum per omnes silvas Nivernensis comitis, ad calefaciendum et ædificandum, et porcorum vestrorum panagium, vineas quoque et censum ut omnia quæ idem comes vobis rationabiliter contulit ultra Croam et ad S. Benignum cum hominibus, advenis qui ibi hospitati sunt, ab omni exactione et consuetudine comitis libera sicut ipse vobis ea concessit; vineas Clementis et vineas de Bussiliaco, quæ fuerunt matris ejusdem comitis, et hæreditate Raynaldi de Vallano, et allodium quod habebat idem comes in Ver-

naco, et terram de Forgiis cum hominibus et consuetudinibus suis; terram etiam de Morelliaco, quæ est prope castellum montis Onesii, quæ erat in Casamento, et quam idem comes habebat ut dominio apud castrum de Moncellis ab eodem comite vobis concessam; allodium quoque de Morcilliaco, in quo pars burgi sita est quod adjacet castro, et capellas de Moncellis cum eis quæ ad capellas pertinent, et decimas Salomonum ejusdem comitis, apud Nivernensem ecclesiam de Luniaco cum curte et appendiciis suis; molendinum de Moisyaco cum aquæ ductu, et terra quæ est in circuitu; allodium de Meleravo, et terram quam dedit Bonifacius presbyter, juxta campum vestrum apud veterum Croam, in villa quæ vocatur Chivinnias juxta Alluisiacum, medietatem decimæ; grangiam de Assertis cum omnibus pertinentiis suis; apud campum Vertum, tres Rainatas in flumine Arronii; ecclesiam Sancti Petri quæ est in suburbio Nivernensi cum terra decima et censu quæ Olivarius in supradicto burgo habebat; cellam de Bonaco cum terris, pratis, vineis, molendinis et omnibus pertinentiis suis, villam de Suriaco, cum terris, pratis, molendinis et omnibus pertinentiis suis; ecclesiam Sanctæ Mariæ de Limone cum furno, torculari, terris, pratis, vineis et decima, aliisque pertinentiis suis; ecclesiam de Uxelo cum decima et pertinentiis suis, decimam tam vini quam annonæ de Sarmaria et ea quæ in ejusdem villæ potestate habetis; quartam partem allodii de Lupi cum pertinentiis suis, prata de Uzzeio, ecclesiam de Chevenum cum decima et appendiciis suis. Sancimus præterea ut præfatum monasterium in eadem libertate et immunitate, in qua hactenus fuisse dignoscitur, futuris temporibus apostolicæ sedis auctoritate permaneat.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra et illibata conserventur eorum, pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva sedis apostolicæ auctoritate, diocesani episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularive persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, nisi præsumptionem suam congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini, Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine, districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Alexander catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Hubaldus presbyter tit. S. Crucis in Hieru-
salem.

Ego Gregorius Sabinensis episcopus.

Ego Joannes presbyt. cardinalis tit. Sanctæ Ana-
stasiæ.

Ego Albertus presb. card. tit. Sancti Laurentii in
Lucina.

Ego Guillelmus presb. card. tit. S. Petri in Vin-
cula.

Ego Hubaldus Ostiensis episcopus.

Ego Bernardus Portuensis episcopus.

Ego Gualterius Albanensis episcopus.

Ego Hyacinthus diaconus card. S. Mariæ in Cos-
medin.

Ego Oddo diac. card. S. Nicolai in Carcere Tul-
liano.

Ego Ardicio diaconus card. S. Theodori.

Ego Euthyus card. S. Adriani.

Ego Joannes diaconus cardinalis S. Mariæ in
Porticu.

Datum apud Montempessulanum per manum
Hermanni sanctæ Romanæ Ecclesiæ subdiaconi et
notarii, xi Kalendas Junii, indictione x, Incarnatio-
nis Dominicæ, anno millesimo centesimo sexage-
simo secundo, pontificatus vero domni Alexandri
papæ tertii anno tertio.

LXXV.

*Privilegium pro monasterio Sancti Arnulphi
Crispeiensi.*

(Ap. Montempessulanum, Maii 22.)

[*Ibid.*, 70.]

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, di-
lectis filiis THEOBALDO priori monasterii Sancti Ar-
nulphi martyris Crispeii, ejusque fratribus tam
præsentibus quam futuris regularem vitam pro-
fessis, in perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus apostolicum con-
venit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeri-
ritatis incursus, aut eos a proposito revocet, aut
robur, quod absit! sacræ religionis restringat. Ea-
propter, dilecti in Domino filii, vestris justis postu-
lationibus clementer annuentes, et prædecessorum
nostrorum sanctæ recordationis Joannis, Paschalis,
Innocentii atque Eugenii Romanorum pontificum
vestigiiis inhaerentes, præfatum Beati Arnulphi mar-
tyris monasterium, in quo Domino mancipati estis
obsequio, quod etiam nullius ditioni vel potestati
nisi Romani pontificis et abbatis Cluniacensis, sub-
jectum esse dignoscitur sub beati Petri et nostra
protectione suscipimus, et præsentis scripti privi-
legio communimus; in primis siquidem statuentes
ut omnia quæ a fundatoribus vestris Gualterio, sci-
licet Ambianensi comite, et conjugæ ejus Adela
vestro monasterio concessa et tradita esse noscun-
tur, ad exemplum eorumdem prædecessorum no-
strorum, vobis vestrisque successoribus firma sem-
per et illibata in eadem qua tradita sunt libertate
permaneant; cuncta quæ etiam in præsentiarum
ad ipsum locum pertinere videntur, quæta vobis et

A integra permanere sancimus, in quibus hæc pro-
priis duximus exprimenda vocabulis; monasterium
ipsum Beati Arnulphi cum terris, vineis, decimis,
et aliis omnibus pertinentiis suis, mercatum scili-
cet et suburbium, castrum Crespeii cum cultura
quæ eidem castro adjacet, et in qua pars castri
fundata est; altare et villam Ogeri cum decimis et
omnibus ad eam pertinentibus, molendinum unum
sub declivio montis castri Crespeii situm in villa de
Dilucio, unum super Alturnam aquam, pratium
unum et vineas Chaziacum, villam in Othinensi
pago sitam, cum omnibus pertinentiis suis, terris,
silvis, pratis ac molendinis, duabusque ecclesiis,
matricem videlicet ecclesiam ejusdem villæ quæ est
fundata in honore beati Dionysii, et sibi subjacen-
tem capellam Sancti Arnulphi cum decimis suis,
et ecclesiam Sancti Martini sitam penes castellum
pontis Arensis cum quibusdam terris et vineis,
omnibusque pertinentiis suis, quæ quidem juxta
tenorem privilegiorum vestrorum tam vobis quam
successoribus vestris subjaceat, vestroque favore
et consilio ordinetur. In silva Blera villam quæ di-
citur Fagit cum omnibus pertinentiis suis. In Mel-
densi pago ecclesiam unam in villa quæ dicitur
Mallos cum terris hominibus et decimis. In episco-
patu Silvanectensi ecclesiam Sanctæ Agathæ cum
toto jure parochiali, totius castri Crispeii et om-
nibus pertinentiis suis; altare de Fenico. In episco-
patu Belvacensi altare et villam de Locellis cum
omnibus pertinentiis suis, cellam quoque de Fran-
ceriis cum omnibus appendiciis suis, beneuram de
Noitello, domos videlicet, vineas et decimas de
Gercheri. In episcopatu quoque Ambianensi cellam
quæ vocatur Morandi, monasterium cum grangia
de avenis cum omnibus appendiciis suis quam qui-
dem in eadem libertate semper manere sancimus
in qua hactenus mansisse dignoscitur; possessio-
nes de villa Villers prope montem Desiderii; altare
villarum, altaria de Germiniacum quæ per Falconis
episcopi Ambianensis chirographum possidetis cum
omni jure parochiali ejusdem villæ et decimis. In
episcopatu Suessionensi ecclesiam de Bonoculo
cum grangia, terris, vineis, pratis ac decimis, et
aliis redditibus; ecclesiam de Reptalio cum terris,
decimis et aliis ejusdem villæ redditibus; allodium
Guidonis militis apud Maromontem; allodium Leo-
taldi apud Erlvenium cum aliis quæ ibi habetis,
villam vallis, villam novam, villam Galcherii mili-
tis, allodium de Frenesta.

Quæcunque præterea a quibuslibet de suo jure
eidem loco collata sunt vel in futurum conferenda
firma semper et illibata permaneant, tam a vobis
quam aliis qui per Cluniacenses abbates eidem loco
præpositi fuerint, perpetuo possidenda regenda et
disponenda. Hæc quoque adjicientes adjicimus, et
apostolicæ sedis auctoritate sancimus, ut quemad-
modum a sanctæ recordationis prædecessore no-
stro Jeanne papa primo statutum est atque firma-
tum, quandoquidem locus tibi a jam dicto bonæ